

Vabariigi Valitsuse 6. jaanuari 2011. a määrus nr 2

„Gümnaasiumi riiklik õppekava“

AINEVALDKOND „VÕÕRKEELED“

Gümnaasium

2021

Sisukord

Sisukord	2
1 ÜLDALUSED	4
1.1. Valdkonnapädevus	4
1.2. Ainevaldkonna õppeained	4
1.3. Ainevaldkonna kirjeldus	5
1.4. Üldpädevuste kujundamine võõrkeelte õppes.....	6
1.5. Võõrkeelte valdkonna lõiming teiste ainevaldkondadega.....	8
1.6. Läbivate teemade rakendamine võõrkeelte õppes.....	9
1.7. Õppetegevused	11
1.8. Hindamine	12
1.9. Füüsiline õpikeskkond.....	12
2 INGLISE KEEL – B2-taseme võõrkeel	13
2.1. 10. KLASS- 1.-3. kursused – B1.2 tase	13
2.1.1. Eesti ja maailm (Kohustuslik).....	13
2.1.2. Kultuur ja looming (Kohustuslik)	14
2.1.3. Kirjalik eneseväljendus, essee (Valikkursus).....	16
2.2. 11. klassis 4.-6. kursus – B2.1. tase.....	16
2.2.1. Keskkond ja tehnoloogia (Kohustuslik).....	16
2.2.2. Haridus ja töö (Kohustuslik)	17
2.3. 12. klassis 7.-11. kursus - B2.2 tase	19
2.3.1. Inimene ja ühiskond (Kohustuslik)	19
2.3.3. Ametliku kirja kirjutamine (Valikkursus)	21
2.3.4. B2 keeletaseme suuline eneseväljendus (Valikkursus).....	21
2.3.5. B2 grammatika kordamise kursus (Valikkursus).....	22
3. VENE KEEL - B1-taseme võõrkeel	23

3.1. 10. Klass - 1.-2. kursus - saavutab A2.2 taseme.....	24
3.1.1. Eesti ja maailm (Kohustuslik).....	24
3.1.2. Kultuur ja looming (Kohustuslik).....	25
3.2. 11. klassis 3.-4. kursus - saavutab B1.1. taseme	25
3.2.1. Inimene ja ühiskond (Kohustuslik).....	25
3.2.2. Keskkond ja tehnoloogia (Kohustuslik).....	26
3.3. 12. Klassis 5.-6. kursus - saavutab B1.2 taseme	27
3.3.1. Haridus ja töö (Kohustuslik).....	27
3.3.2. Väärtused ja kõlblus. Kultuurilugu. (Valikkursus).....	28
3.3.3. Vene kultuur, muusika ja kunst (Valikkursus).....	30
3.3.4. Vene kirjandus (Valikkursus).....	30
3.3.5. Reis Venemaale (Valikkursus).....	31
4. SAKSA KEEL – B1-taseme võõrkeel	33
4.1. Kohustuslikud kursused	35
4.1.1. I kursus „Inimene ja ühiskond”	35
4.1.2. II kursus „Eesti ja maailm”	36
4.1.3. III kursus „Keskkond ja tehnoloogia“	37
4.1.4. IV kursus „Kultuur ja looming”	38
4.1.5. V kursus „Haridus ja töö”	40
4.2. Valikkursused.....	41
4.2.1. I valikkursus „Väärtushinnangud”	41
4.2.2. II valikkursus „Ülevaade grammatikast“	42
4.2.3. III valikkursus „Kodulugemine ja tõlkimise alused“	42
4.2.4. IV valikkursus „Saksa keel filmis“	42

1 ÜLDALUSED

1.1. Valdkonnapädevus

Võõrkeelte õpetamise eesmärk gümnaasiumis on kujundada õpilastes võõrkeelepädevus, s.o suutlikkus kasutada võõrkeelt iseseisva keelekasutaja tasemel, see tähendab B-keeleoskustasemel.

Võõrkeelte õpetamisega taotletakse, et gümnaasiumi lõpuks õpilane:

suhtleb eesmärgipäraselt nii kõnes kui ka kirjas, järgides vastavaid kultuuritavasid;

mõistab ja tõlgendab võõrkeeles esitatut;

on omandanud teadmisi eri kultuuridest, mõistab kultuuride sarnasusi ja erinevusi ning väärtustab neid;

on omandanud elukestvaks õpeks motivatsiooni ja vajalikud oskused.

1.2. Ainevaldkonna õppeained

Gümnaasiumis õpitakse B-keeleoskustasemel vähemalt kaht võõrkeelt, mis võib kooli õppekava kohaselt olla inglise, prantsuse, saksa, vene või muu keel. Võõrkeelerühmi moodustades arvestatakse õpilaste keeleoskuse taset ja soove ning kooli võimalusi.

B2-keeleoskustasemega võõrkeeleks on keel, mida õpilane varasemate õpingute tulemusena valdab kõrgemal keeleoskustasemel (nt B1 põhikooli lõpus) ning milles õpilase eesmärk on jõuda B2-keeleoskustasemele, sõltumata sellest, kas õpitav keel oli põhikoolis A-, B- või C-keel või on õpilane seda võõrkeelt õppinud väljaspool kooli.

B1-keeleoskustasemega võõrkeeleks on keel, mille õppimine algab madalamalt keeleoskustasemelt (nt A2 põhikooli lõpus) ja milles õpilase eesmärk on jõuda vähemalt B1-keeleoskustasemele, sõltumata sellest, kas õpitav keel oli põhikoolis A-, B- või C-keel või on õpilane seda võõrkeelt õppinud väljaspool kooli.

Kursused jagunevad kohustuslikeks ja valikkursusteks.

Õppeainete kohustuslike kursuste mahud on:

B1-keeleoskustasemega võõrkeel 5

B2-keeleoskustasemega võõrkeel 6

Valikkursuste mahud on:

B1-keeleoskustasemega võõrkeel 4

B2-keeleoskustasemega võõrkeel 5

Kohustuslike kursuste arv võimaldab õpilasel saavutada valitud sihttasemega võõrkeeles õpitulemused rahuldaval või heal tasemel olenevalt õppija võimekusest ning tema algsest keeleoskustasemest. B1- või B2- keeleoskustaseme oskuste süvendamiseks, kinnistamiseks ja liikumiseks järgmise keeleoskustaseme poole pakub kool õpilasele valikkursusi vastavalt kooli õppekavale.

1.3. Ainevaldkonna kirjeldus

Võõrkeeleoskus toetab suutlikkust mõista ja väärtustada mitmekultuurilist maailma ning laiendab eneseväljendusvõimalusi erinevate keeleliste ja mittekeeleliste vahenditega. Võõrkeelte õppimine arendab süsteemset mõtlemist. Keelehariduse eesmärk on suurendada inimese keelepagasit, kus ühe võõrkeele õpe toetab teise võõrkeele omandamist. Õpitavate keelte valik peab olema võimalikult lai, et õpilane saaks arendada oma keelelisi pädevusi mitmes keeles.

Võõrkeelte õppes lähtutakse Euroopa keeleõppe raamdokumendi põhimõtetest ja raamdokumendis kirjeldatud keeleoskustasemetest. Raamdokumendi põhimõtete rakendamine õppes võimaldab arvestada õppija ealist ning individuaalset eripära, seada erineva edasijõudmisega õpilastel endale jõukohaseid õpieesmärke ning anda tagasisidet saavutatu kohta, toetades õpimotivatsiooni ning iseseisva õppija kujunemist.

Tähtis on toetada õpilaste motivatsiooni, arendada oskusi, kujundada enesekindlust ning saada keelekogemusi ka väljaspool kooli, mis loob eelduse elukestvaks õppeks. Keeleõpe on pidev protsess, kus edasimineku tagab ainult järjepidevus.

Kuna võõrkeel on eelkõige vahend teabe hankimiseks ja selle edastamiseks suhtluses, siis on keeleõppe keskmes teemavaldkonnad, mille kaudu ja mille piires kujundatakse suhtluspädevust. Suhtluspädevust kujundatakse keele nelja osaoskuse – kuulamise, lugemise, rääkimise ja

kirjutamise arendamise kaudu, seepärast on täpsustavad õpitulemused esitatud osaoskuste kaupa. Erinevaid osaoskusi õpetatakse omavahel lõimitult.

Võõrkeelte, eriti aga eesti keele kui teise keele lõiming teiste õppeainetega ning õppimist soodustava õpikeskkonna loomine toetavad suhtluspädevuse omandamise kõrval ka maailmapildi, enesehinnangu ja väärtuskäitumise arengut. Õppijas arendatakse oskust võrrelda oma keelt ja kultuuri teistega, mõista ja väärtustada nende eripära, olla salliv ning vältida eelarvamuslikku suhtumist võõrapärasesse. Teiste kultuuride tundmine aitab teadlikumalt tajuda oma keele ja kultuuri spetsiifikat.

Mitmekesisust tuleb käsitleda kultuuride paljususe taustal. Keel ei kujuta endast mitte ainult kultuuri olulist tahku, vaid ka vahendit, mis aitab kultuurinähtusi mõista. Erinevad (rahvuslikud, piirkondlikud, sotsiaalsed) kultuurid, millesse inimene kuulub, ei eksisteeri tema teadvuses lihtsalt koos, vaid kõrvuti, vastandudes ja mõjutades üksteist. Õpilane ei omanda pelgalt kaht käitumis- ja suhtlemisviisi, vaid temast saab mitme keele kõneleja ning mitme kultuuri tundja. Ühe keele oskamine mõjutab keele- ja kultuuripädevust teises keeles ning aitab kaasa inimese kultuuriteadlikkuse, oskuste ja oskusteabe arengule tervikuna.

Võõrkeeleõpe eeldab avatud ja paindlikku metoodilist käsitust, et kohandada õpet õpilase vajaduste järgi. Õppijakeskse võõrkeeleõppe tähtsamad põhimõtted on:

õppija aktiivne osalus õppes, tema teadlik ja loov võõrkeele kasutamine ning õpistrateegiate kujundamine;

keeleõppes kasutatava materjali sisu vastavus õpilase huvidele;

erinevate aktiivõppevormide (sh paaris- ja rühmatöö) kasutamine;

õpetaja rolli muutumine teadmiste vahendajast õpilase koostööpartneriks ja nõustajaks teadmiste omandamises;

õppematerjalide mitmekesisus, nende kohandamine ja täiendamine lähtuvalt õppija eesmärkidest ning vajadustest.

1.4. Üldpädevuste kujundamine võõrkeelte õppes

Pädevustes eristatakse järgmisi omavahel seotud komponente: teadmised, oskused, väärtushinnangud ja käitumine. Nelja komponendi õpetamisel on kandev roll õpetajal, kelle väärtushinnangud ja enesekehtestamisoskus loovad sobiliku õpikeskkonna ning mõjutavad õpilaste

väärtushinnanguid ja käitumist. Võõrkeelte valdkonna õpitulemustes sisalduvad keelepädevused, kultuur (väärtushinnangud, käitumine) ja õpioskused. Võõrkeeli õpetades kujundatakse kõiki üldpädevusi seatud eesmärkide, käsitletavate teemade ning erinevate õpimeetodite ja tegevuste kaudu.

Kultuuri- ja väärtuspädevuse arendamisel suunatakse õpilasi hindama inimsuhteid ja tegevusi üldkehtivate moraalinormide ja eetika seisukohalt; väärtustama oma ja teiste maade ja rahvaste kultuuripärandit ning nüüdiskultuuri sündmusi, inimlikku ja kultuurilist mitmekesisust; hindama üldinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi, sh sallivust ja koostööoskust ning seeläbi teadvustama oma väärtushinnanguid.

Sotsiaalne ja kodanikupädevus võimaldavad õpilasel end edukalt ühiskonnas teostada. Erinevates igapäevastes suhtlussituatsioonides toimetulekuks on sobivate keelendite valiku kõrval vaja teada õpitavat võõrkeelt kõnelevate maade kultuuritausta ja sellest tulenevaid käitumisreegleid ning ühiskonnas kehtivaid tavasid ja mitmekesisust. Seetõttu on sotsiaalne ja kodanikupädevus tihedalt seotud kultuuri-, väärtus- ja suhtlemispädevusega.

Sotsiaalse ja kodanikupädevuse kujundamisele aitavad kaasa mitmesugused õpitöövormid (nt rühmatöö, projektõpe) ning aktiivne osavõtt õpitava keelega seotud kultuuriprogrammidest.

Enesemääratluspädevus areneb võõrkeeleõppes käsitletavate teemade ja õppetegevuste kaudu. Iseendaga ja inimsuhetega seonduvat saab võõrkeeletunnis käsitleda arutlustes, rollimängudes ning muudes õpitegevustes, mis aitavad õpilastel iseennast sügavamini mõista. Oskus hinnata oma tugevaid ja nõrku külgi, arvestada oma võimeid ja võimalusi, analüüsida oma käitumist erinevates olukordades on tihedalt seotud ka õpipädevuse arenguga.

Õpipädevust kujundatakse suunates õpilasi rakendama erinevaid õpistrateegiaid, seostama omandatud teadmisi varem õpituga ning kasutama õpitut erinevates olukordades, analüüsima oma teadmisi ja oskusi (nt Euroopa keelemapi põhimõtete alusel), planeerima oma õppimist ja seda plaani järgima.

Suhtluspädevus on võõrkeeleõppes kesksel kohal. Võõrkeeleõpetuse eesmärgid lähtuvad otseselt suhtluspädevuse komponentidest ning nende sisust. Hea teksti mõistmise, eneseväljendus- ja tekstiloomeoskus on võõrkeeltes eduka suhtlemise eeldused. Koos suhtluspädevusega arendatakse õpilastes oskust võrrelda oma ning võõra kultuuri sarnasusi ja erinevusi, mõista ning väärtustada teiste kultuuride ja keelte eripära, olla salliv ning vältida eelarvamuslikku suhtumist võõrapärasesse.

Matemaatika-, loodusteaduste- ja tehnoloogiaalase pädevusega seonduvad võõrkeeled suhtluspädevuse kaudu. Vastavuses keeleoskuse arenguga õpitakse mõistma ja edasi andma teavet erinevatest elu- ja tegevusvaldkondadest, sh nt teabegraafikat või muul viisil visuaalselt esitatud teavet. Õpilasi suunatakse mõistma loodusteaduste ja tehnoloogia tähtsust ning mõju igapäevaelule, loodusele ja ühiskonnale; tajuma digivahendite kasutuselevõtuga kaasnevaid muutusi ühiskonnas; suhtuma kriitiliselt saadaolevasse teabesse ning olema vastutustundlik interaktiivse meedia kasutamisel. Õpilasi suunatakse kasutama digivahendeid loovalt, uuendusmeelselt ja sihipäraselt.

Ettevõtlikkuspädevus kaasneb eelkõige enesekindluse ja julgusega, mida annab inimesele võõrkeeleskus ja selle abil omandatud teadmised ja oskused erinevates elu- ning tegevusvaldkondades. Toimetulek võõrkeelses keskkonnas loob eeldused koostööks teiste sama võõrkeelt valdavate ea- ja mõttekaaslastega; võõrkeeleskus avardab õppija võimalusi oma ideid ja eesmärke ellu viia ning aidata kaasa probleemide lahendamisele, reageerides muutustele loovalt, uuendusmeelselt ja paindlikult.

Digipädevus. Võõrkeelt õppides kasutatakse digivahendeid internetis teabe otsimiseks ning saadud teabe rakendamiseks, arutledes erinevate kultuuri- ja igapäevaeluteemade üle võõrkeeles. Kasutatakse veebisõnastikke ja tõlkeprogramme, luuakse ja vormistatakse uut sisu, järgides autoriõigusi, ning säilitatakse loodut digitaalsel kujul. Digikeskkonnas suheldes arvestatakse igapäevaelu väärtuspõhimõtteid ning jälgitakse ohutut teabe kasutamist ja jagamist. Eraelu kajastavaid, sh isikuandmeid sisaldavaid, tekste koostades pööratakse tähelepanu interneti turvalisusele.

1.5. Võõrkeelte valdkonna lõiming teiste ainevaldkondadega

Võõrkeeleõppes kasutatavad materjalid täiendavad teadmisi, mida õpilane omandab teistes õppeainetes, andes õpilasele keelevahendid erinevate valdkondade teemade käsitlemiseks. Võõrkeelte, k.a eesti keele kui teise keele omandamisel tuleks kasutada koostöös teiste ainevaldkondadega keeleoskuse integreeritud õppematerjale, s.o lõimitud aine- ja keeleõpet (LAK-õpe, keelekümbelus). Võõrkeeli oskav õpilane pääseb muu hulgas ligi võõrkeelsetele lisateabeallikatele (teatmeteostele, kirjandusele, internetile jt), toetades sel moel materjali otsimist mõne teise õppeaine jaoks.

Keel ja kirjandus - võõrkeelte valdkonnal on kõige otsesem seos keele ja kirjandusega, sest mõlemas arendatakse oskust kasutada keelt erinevates suhtlusolukordades, et saavutada oma eesmärke, arvestades suhtlusnorme ja keelekasutustavasid. Mõlemas valdkonnas arendatakse

kirjalikku ja suulist eneseväljendusoskust, luuakse tekste ning õpitakse neist aru saama. Kõik need teadmised ja oskused kantakse järgmist keelt õppides üle uude kultuurikonteksti.

Matemaatika - matemaatikapädevuse arengut toetab numbrite tundmise ja arvutamise kõrval erinevates alustekstides sümbolite, graafikute, tabelite ning diagrammide abil esitatud teabe mõistmise, seostamise ja edastamise oskuse arendamine. Mõlemas valdkonnas arendatakse funktsionaalset lugemisoskust, oskust loogiliselt arutleda ja põhjendada, suutlikkust ennast selgelt ja täpselt väljendada.

Loodus- ja sotsiaalsed - lõiming saavutatakse erinevate teemavaldkondade ja nendes kasutatavate alustekstide ning õppetegevuste kaudu. Võõrkeelte õppes juhitakse õpilasi muu hulgas väärtustama looduslikku mitmekesisust ning vastutustundlikku ja säästvat eluviisi; ära tundma kultuurilist eripära ning järgima üldtunnustatud käitumisreegleid; omandama teadmisi kodanikuõigustest ning -vastutusest; kujundama oma arvamust ning olema aktiivne ja vastutustundlik kodanik.

Kunstiained - kunstipädevusega puututakse kokku kultuurilise teadlikkuse kujundamise kaudu, õppides tundma eri maade kultuuripärandit nii teemade kui ka vahetute kunstielamuste kaudu (kino, teater, kontserdid, muusika, näitused, muuseumid jm). Õpilasi suunatakse märkama ja väärtustama erinevaid kultuuritraditsioone, kunstide mitmekesisust ning maailma kultuurilist eripalgelisust.

Kehaline kasvatus - kehakultuuripädevus seostub võõrkeeltes tervisliku eluviisi ja kehalise aktiivsuse väärtustamisega. Võõrkeeleeõppes (nii nagu kehalises kasvatuseski) on oluline salliv suhtumine kaaslastesse, ausa mängu reeglite järgimine ning oskus teha koostööd.

1.6. Läbivate teemade rakendamine võõrkeelte õppes

Võõrkeelte õppe eesmärgid ja teemad toetavad õpilase algatusvõimet, mõtteaktiivsust ning läbivate teemade omandamist, kasutades selleks sobivaid võõrkeelseid (autentseid) alustekste ja erinevaid pädevusi arendavaid töömeetodeid.

Eelkõige on läbivad teemad seotud järgmiste teemavaldkondadega:

Elukestev õpe ja karjääri plaanimine: teemavaldkonnad „Haridus ja töö”, „Inimene ja ühiskond“. Erinevate õppevormide kaudu arendatakse iseseisva õppimise oskust ja vastutusvõimet, mis on aluseks elukestva õppe harjumuste ja hoiakute omandamisel, ning suhtlus- ja koostööoskusi, mida on muu hulgas vaja tulevases tööelus. Võõrkeeleeõppe kaudu omandatakse enda ning oma teadmiste ja oskuste tutvustamiseks vajalik sõnavara. Õpilastele tutvustatakse eri ameteid, erialasid ja

edasiõppimisvõimalusi ning õpitakse mõistma ja koostama nt õpingutele ja tööle kandideerimiseks vajalikke dokumente;

Keskkond ja jätkusuutlik areng: teemavaldkonnad „Keskkond ja tehnoloogia”, „Inimene ja ühiskond“. Harjutatakse otsuste langetamist ja hinnangute andmist keskkonnaküsimustes, arvestades nüüdisaja teaduse ja tehnoloogia arengu võimalusi (sh piiranguid), ning majanduslikke kaalutlusi. Kujundatakse valmisolekut tegelda keskkonnakaitseküsimustega kriitiliselt mõtleva kodanikuna nii isiklikul, ühiskondlikul kui ka ülemaailmsel tasandil ning rakendada loodussäästlikke ja jätkusuutlikke tegutsemis- ning majandamisviise;

Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus: teemavaldkonnad „Eesti ja maailm“, „Haridus ja töö“, „Inimene ja ühiskond“. Õpilasi suunatakse mõistma ühiskonna toimimise põhimõtteid ning kodanikualgatuse tähtsust, ettevõtluse rolli ühiskonnas ja sellega seotud mõjusid ning kujundama oma seisukohti teemaga seotud eetilistes küsimustes. Gümnaasiumis on peamine eesmärk kujundada õpilastes vajalikke praktilisi oskusi kohalikul ja riigi tasandil otsustamiseks ning majanduselus osalemiseks;

Kultuuriline identiteet: teemavaldkonnad „Eesti ja maailm”, „Kultuur ja looming“, „Inimene ja ühiskond“. Toetatakse jätkuvalt omakultuuri väärtustamist, huvi teiste kultuuride vastu ning eelarvamusteta ja teadlikku suhtumist neisse. Õpilaste teadmisi erinevatest kultuuridest laiendatakse ja sünteesitakse eri ainete tundides tervikuks, luuakse võimalusi erinevate rahvaste ja kultuuridega tutvumiseks nii kirjanduse, interneti ja meedia kui ka vahetu kogemuse kaudu. Õpilasi julgustatakse arutlema selle üle, mis kaasneb teises kultuuriruumis elamisega;

Teabekeskkond: teemavaldkonnad „Keskkond ja tehnoloogia“, „Inimene ja ühiskond“. Õpilasi suunatakse tegema meediatarbijana iseseisvaid valikuid ning neid põhjendama, lähtudes oma huvidest ja vajadustest; arutlema avalikus ruumis tegutsemise reeglite üle, mõistma meediamajanduse rolli ühiskonnas ning üleilmastumise mõjusid meedia sisule ja inimeste meediakasutusharjumustele;

Tehnoloogia ja innovatsioon: teemavaldkonnad „Keskkond ja tehnoloogia“, „Inimene ja ühiskond“. Õpilasi suunatakse mõistma tehnoloogiliste uuenduste mõju inimeste töö- ja eluviisile, elukvaliteedile ja keskkonnale ning seeläbi kujundama oma seisukohti teemaga seotud eetilistes küsimustes. Eesmärk on kujundada positiivseid hoiakuid tehnoloogilise innovatsiooni ja sellega seonduvate karjäärivõimaluste suhtes, valmisolekut kasutada info- ja

kommunikatsioonitehnoloogiat eluliste probleemide lahendamiseks ning oma õppimise ja töö tõhustamiseks;

Tervis ja ohutus: teemavaldkonnad „Keskkond ja tehnoloogia“, „Inimene ja ühiskond“. Taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning aitama kaasa tervist edendava turvalise keskkonna loomisele;

Väärtused ja kõlblus: kõik teemavaldkonnad. Õpilasi suunatakse arutlema isiklike väärtushoiakute ja kõlbeliste tõekspidamiste üle; respektierima erinevaid vaateid ning kaitsma ja põhjendama enda seisukohti; mõistma, et mitmekesisus on rikkus. Keskkel kohal on kriitilise mõtlemise ja argumenteerimisoskuse arendamine, asjakohase teabe kogumine ja üldistuste tegemine, tuues esile seoseid erinevate valdkondade, varasemate teadmiste ja kogemustega ning väärtussüsteemide, maailmapildi ja maailmavaate küsimustega.

1.7. Õppetegevused

Õpet kavandades ja korraldades:

lähtutakse õppekava alusväärtustest, üldpädevustest, õppeaine eesmärkidest, õppesisust ja oodatavatest õpitulemustest ning toetatakse lõimingat teiste õppeainete ja läbivate teemadega;

taotletakse, et õpilase õpikoormus (sh kodutööde maht) on mõõdukas, jaotub õppeaasta ulatuses ühtlaselt ning jätab piisavalt aega puhkuseks ja huvitegevusteks;

võimaldatakse õppida üksi ja koos teistega (iseseisvad, paaris- ja rühmatööd), et toetada õpilaste kujunemist aktiivseiks ning iseseisvaiks õppijaiks;

kasutatakse diferentseeritud õppeülesandeid, mille sisu ja raskusaste toetavad individualiseeritud käsitlust ning suurendavad õpimotivatsiooni;

rakendatakse nüüdisaegseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogial põhinevaid õpikeskkondi, õppematerjale ja -vahendeid;

mitmekesisistatakse õpikeskkonda: muuseumid, näitused, teater, kino, kontserdid, arvuti/multimeediaklass, õpilasvahetus, õppereisid, kohtumised õpitavat keelt emakeelena kõnelejatega jne;

kasutatakse erinevaid õppemeetodeid, sh aktiivõpet: rollimängud, arutelud, diskussioonid, projektõpe jne.

Õppesisu käsitlemises teeb valiku aineõpetaja arvestusega, et kirjeldatud õpitulemused, üld- ja valdkonnapädevused ning ainepädevused oleksid saavutatud.

1.8. Hindamine

Õpitulemuste hindamise eesmärk on toetada õpilase arengut, innustada õpilast sihikindlalt õppima, suunata tema enesehinnangu kujunemist, tekitada huvi võõrkeelte õppimise vastu ning luua niiviisi alus elukestvale võõrkeeleõppele. Hindamisel lähtutakse gümnaasiumi riikliku õppekava üldosa sätetest. Õpitulemuste kontrollimise vormid peavad olema mitmekesised. Hinnatakse õpilase teadmisi ja oskusi suuliste vastuste (esituste), kirjalike ja/või praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel, arvestades õpilase teadmiste ja oskuste vastavust ainekavas taotletavatele õpitulemustele. Gümnaasiumis hinnatakse kõiki keeleoskuse aspekte. Puudustele juhib õpetaja tähelepanu taktitundega, osutades võimalustele neist üle saada. Õpitulemusi hinnatakse sõnaliste hinnangute ja numbriliste hinnetega. Õpilane peab teadma, mida ja millal hinnatakse, mis hindamisvahendeid kasutatakse ning mis on hindamise kriteeriumid. Õpitulemused sisaldavad hoiakuid ja väärtusi, mille kohta antakse sõnalist tagasisidet. Tagasiside andmisel (sh keeleliste õpitulemustele) kasutatakse kõrvuti õpetaja hinnangutega õpilaste enesehindamist ja kaaslaste antud hinnanguid, mille alusel tehakse ettepanekuid edaspidisteks toetavateks tegevusteks. Õpilast suunatakse märkama oma edusamme ja kasutama saavutatut edasi õppides, seadma ise endale õpieesmärke ning andma oma teadmistele ja oskustele hinnangut õpitavas võõrkeeles. Hindamise korraldus täpsustakse kooli õppekavas.

1.9. Füüsiline õpikeskkond

Kool korraldab õppe:

vajaduse korral rühmades; klassis, kus on keeleõppe eesmärkide saavutamist toetav ruumikujundus koos vajaliku õppematerjali, sisustuse ja tehniliste abivahenditega.

2 INGLISE KEEL – B2-taseme võõrkeel

2.1. 10. KLASS- 1.-3. kursused – B1.2 tase

2.1.1. Eesti ja maailm (Kohustuslik)

2.1.1.1 Teemad

Eesti riik ja rahvas:

omariiklus ja kodanikuks olemine, riigikaitse;

geograafiline asend ja kliima;

rahvastik: põhirahvus, muukeelne elanikkond, uusimmigrandid;

mitmekultuuriline ühiskond.

Eesti keel ja eesti meel:

rahvuslik identiteet;

kultuuritraditsioonid, muusika;

kodukoha lugu, vaba aja tegevused.

Eesti ja teised riigid:

Eesti kui Euroopa Liidu liikmesmaa: ELi liikmesriigid, ELi töökorraldus;

Eesti koht maailmas: rahvusvaheline koostöö.

2.1.1.2 Õpitulemused

Õpilane tunneb inglise keele aegade nimetusi ja oskab neid nii aktiivi kui passiivi vormidena inglise keele kesktaseme nõuetele vastavalt kasutada.

Õpilane oskab kirjeldada kodust eemalviibimisega/reisimisega seotud positiivseid ja negatiivseid kogemusi.

Õpilane oskab väljendada erinevate nähtuste puhul poolt- ja vastuargumente.

Õpilane oskab kirjeldada massiturismi mõju keskkonnale ja oskab sel teemal ka arutleda.

Õpilane oskab lodusalt väljendada imetlust, üllatust, negatiivset suhtumist, kasutades loomulikke kõnekeelseid väljendeid.

Õpilane oskab kirjutada CV-d ja motivatsioonikirja.

Oskab isiklikus kirjas vahendada kogemusi, tundeid ja sündmusi.

2.1.1.3 Õppesisu

Tegusõna aegade aktiivi ja passiivi kordamine. Erinevused ametliku ja isikliku kirja kirjutamisel. Isiklik kiri seoses reisimisega või vahetusõpilase vastuvõtmisega (oma kodu, pere, kooli ja linna tutvustamine; isikliku kirja erinevus ametlikust kirjast). Kodust eemalviibimisega seotud kogemused, koduigatsus. Reisimine (esimestest kuulsatest maadeavastajatest tänapäevani; reisimine lapseas, reisimälestused), reisijuhid (nt Lonely Planet). Massiturism ja selle mõju oma sihtkohtadele. Keskkonnasõbralik reisimine. Kõnekeelsed väljendid oma emotsionaalsete reaktsioonide demonstreerimiseks (üllatus, imetus, põlgus jne), sobiv intonatsioon.

2.1.1.4 Õppetegevused

Kõiki osaoskusi arendatakse võrdselt. Õpitavat keelt kasutatakse aktiivselt nii tunnis kui ka väljaspool tundi (nt kirjasõbrad, õppereisid, õpilasvahetused ja kohtumised õpitavat keelt emakeelena kõnelejatega). Õpilane loeb autentseid ilukirjandus-, teabe-, tarbe- ja meediatekste. Kasutatakse mitmekesiseid ülesandeid, mis eeldavad loovat lähenemist. Keeletasemele vastava sõnavara omandamiseks ning keerukamate keelekonstruktsioonide kasutamiseks ja kinnistamiseks kasutatakse ülesandeid, kus õpilane saab rakendada suhtlemisoskust, kasutades erinevaid keeleregistreid (nt suhtlemine ametiasutuses, tööintervjuul, olmesfääris). Õpetaja suunab õpilasi kõrvutama ja analüüsima erinevate keelte sarnasusi ja erinevusi, nägema keelte vahelisi seoseid ning jälgima oma keelekasutust. Õpetaja planeerib koos õpilasega tööd, et saavutada eesmärgiks seatud keeleoskustase. Iseseisvate tööharjumuste kõrval kinnistuvad paaris- ja meeskonnatöö oskused.

2.1.2. Kultuur ja looming (Kohustuslik)

Kultuur kui looming:

looming: kirjandus, kujutav kunst, helilooming, arhitektuur, tarbekunst ja käsitöö jne;

rahva ajalooline kultuurimälu, olulised asjad elus;

loova mõtte arendamine kogemuse kaudu;

loomeprotsessi soodustavad või takistavad tegurid (nt olme, perekond, ühiskonnakord, raha).

Kultuuritraditsioonid ja tavad:

rahvapärимused, muinasjutud, vanasõnad ja kõnekäänud kui rahvatarkuse varamu;

erinevate rahvaste kultuuritraditsioonid, väärtused, tavad ja uskumused, toit.

2.1.2.1. Õpitulemused

Õpilane oskab edasi anda raamatu, filmi, etenduse jms sisu ning kirjeldada oma muljeid.

Õpilane oskab kirjeldada tegelikku või kujuteldavat sündmust/sündmuste ahelat, ilmestades oma teksti keele kesktasemele vastavate omadus- ning määr sõnadega.

Õpilane loeb ja mõistab pikemaid selge arutluskäiguga tekste erinevatel teemadel, suudab tabada ja sõnastada teksti üldist sõnumit ning leiab tekstist vajalikud üksikasjad.

Õpilane kuulab ja mõistab lihtsamaid kõnesid ja intervjuusid õpitavatel teemadel, tabab nii teksti üldise sisu kui mõningaid üksikasju.

Õpilane suudab ümber jutustada kuulnud või loetud uudislugu.

Õpilane oskab üldlevinud kõnekeelseid väljendeid kasutades kuulnud uudistele erineval moel reageerida, demonstreerides näiteks oma huvi, üllatust, rõõmu, nõrdimust jne.

Õpilane tunneb ja oskab kasutada inglise viisakusreegleid ning vastavat sõnavara.

Õpilane oskab koostada eri allikatest pärineva info põhjal kokkuvõtte (nt lühiülevaade kuulsa isiku eluloost), õpilane kasutab oma tekstis erinevaid sidesõnu (nt however, although, despite, while)

2.1.2.2. Õppesisu

Küsilause erinevad tüübid. Kaudne kõne. Uudislood ohtlikest või ebatavalistest olukordadest (ajakirjanduses, raadios). Lühiloo kirjutamine, kirjeldamiseks mõnd ohtlikuks osutunud sündmust õpilase elus. Raamatud ja filmid, nendega seotud sõnavara. Raamatuarvustused. Autentse katkendi lugemine mõnest ingliskeelsest põnevusromaanist. Vastandsõnade moodustamine eesliidete abil. Lühiülevaated kuulsate isikute elulugudest.

Antonüümid. Kõnekeel : sobivate väljendite ja intonatsiooniga oma üllatuse ning huvi

demonstreerimine kaasvestlejale; viisakusreeglite täitmiseks vajalikud väljendid ja keelestruktuurid, sobiv intonatsioon.

2.1.3. Kirjalik eneseväljendus, essee (Valikkursus)

Kirjalik eneseväljendus, osalemine koolis toimuvatest projektidest digivahendeid kasutades, projektide kirjutamine, essee kirjutamine.

2.1.3.1. Õpitulemused

Õpilane oskab kirjeldada oma arvamust ja emotsioone nüansirikkalt.

Õpilane oskab kirjutada arutlevat kirjandit, vastandades nähtuste positiivseid ja negatiivseid külgi.

Õpilane oskab kirjutada arvamslugu ajalehele, järgides ametliku kirjastiili kirjutamise nõudeid.

Õpilane teeb vahet kvaliteetajakirjandusel ja tabloidajakirjandusel, suhtub uudistesse kriitiliselt.

2.1.3.2. Õppesisu

Aegade süsteem (kordamine). Erinevate nähtuste positiivsete ja negatiivsete külgede kirjeldamine ja analüüsimine. Ajakirjandus, kvaliteetne ja kollane ajakirjandus, pealkirjade lahtimõtestamine, teleajakirjandus ja selle objektiivsus.

2.2. 11. klassis 4.-6. kursus – B2.1. tase

2.2.1. Keskkond ja tehnoloogia (Kohustuslik)

Geograafiline keskkond:

keskkonna ja inimese suhted, keskkonnateadlikkus: looduslik tasakaal, puutumatu loodus; tööstus ja kultuur, kaitsealad; saasteallikad, kodu mõiste;

loodusliku tasakaalu kadumisest tingitud ohud keskkonnale ja inimestele; kliima ja Kliimamuutused, inimeste liikumine maailmas;

keskkonna jätkusuutlik areng.

Elukeskkond:

elutingimused erineva kliima ja rahvastusega aladel, edu ja läbikukkumine, (küber)kuritegevus;

sotsiaalsete hüvede olemasolu ja nende kättesaadavus (nt arstiabi, pensionid, riiklikud toetused ja fondid, abirahad, soodustused puuetega inimestele jne);

säästlik eluviis, ekstreemsus;

sotsiaalne miljöö: põhirahvusest koosnev või mitmekeelne ja -kultuuriline ühiskond, virtuaalsed suhted.

Tehnoloogia:

teadus- ja tehnikasaavutused ning nende rakendamine igapäevaelus;

teabekeskkond: infootsing ja -vahetus;

keeletehnoloogilisi rakendusi igapäevaelus: elektroonsed sõnastikud, keeleõppematerjalid, arvutipõhine keeleõpe, tõlkeabiprogrammid jne;

biotehnoloogia igapäevaelus: olmekeemia, kosmeetika- ja toiduainetööstus jne.

2.2.1.1. Õpitulemused

Õpilane loeb ja mõistab teksti ning suudab selle põhjal osaleda diskussioonis, tuues välja erinevaid poolt ja vastuargumente tekstiga seotud teemadel.

Oskab kirjutada õpitud teemal oma arvamust väljendava arutleva lühikirjandi, mis kaalub nii poolt- kui vastuargumente.

Õpilane oskab põhjendada ja kaitsta oma seisukohti nii suulises kui kirjalikus arutluses.

Esitab selgeid üksikasjalikke kirjeldusi käsitletavatel teemadel ning kasutada oma kirjelduses keele kesktasemele vastaval hulgal omadus- ja määrsõnu, muutmaks oma teksti piltlikuks ja lugejale huvitavaks.

Õpilane oskab kasutada ükskeelset selgitavat sõnaraamatut.

2.2.1.2. Õppesisu

Modaalverbid olevikus. Relative clauses. Kodust lahkumine ja iseseisva elu

alustamine (sobiv aeg, põhjused jne), abiellumine.

Ekstreemsed olukorrad ja nendega toimetulemine (nt ilmastikunähtustega seotud situatsioonid), elu äärmuslike ilmastikutingimustega paikades. Linnaruum: erinevad paigad, asutused linnas, sildid ja märgid. Lühikese arutleva kirjandi kirjutamine (poolt- ja vastuargumentide toomine arutlevas kirjandis). Linn (linnaosa) ja selle kirjeldamine (isiklikud muljed, ajalugu jne), omadus- ja määrsõnade kasutamine oma teksti ilmestamiseks.

2.2.2. Haridus ja töö (Kohustuslik)

Pere ja kasvatus:

perekond, iseloom, peresuhted, laste ja vanemate omavaheline mõistmine ning üksteisest hoolimine;

kasvatus: viisakusreeglid, käitumisnormid, väärtushinnangute kujundamine, salliv eluhoiak jne.

Haridus:

riiklikud ja eraõppeasutused, koolitused;
kohustuslik kooliharidus, iseõppimine;
koolikeskkond ja -traditsioonid; noorteorganisatsioonid;
edasiõppimisvõimalusi Eestis ja välismaal;
elukestev õpe.

Tööelu:

teadlik eneseteostus; elukutsevaliku võimalusi ja karjääri planeerimine;
töötamine: eluloo (CV) koostamine, tööleping, töövestlus;
töö kui toimetulekuallikas; raha teenimine (nt sissetulekud ja väljaminekud, hinnad); tööpuudus;
vastutustundlik suhtumine oma töösse; hoolivus enese ja teiste suhtes;
töötaja ning tööandja õigused ja vastutus, ametiühingud, katseaeg, osalise või täisajaga töö, puhkus;
suhted töökollektiivis; meeldiv ja sundimatu miljö, motiveeritud töötaja;
vajalikud eeldused oma tööga toimetulekuks;
puuetega inimeste töö.

2.2.2.1. Õpitulemused

Õpilane oskab kaaluda erinevaid võimalusi oma karjääri planeerimisel.
Õpilane oskab aktiivselt osaleda läbirääkimistel ja jõuda kokkuleppele.
Õpilane oskab erinevatele probleemidele hinnangut anda ning pakkuda välja lahendusi.
Õpilane oskab kirjeldada kodanikuvabadusi, -õigusi ja -kohustusi.

2.2.2.2. Õppesisu

Artikli kasutamine. Edu ja selle tähendus ja saavutamine; edukas karjäär. Elukvaliteet.
Ületöötamine ja selle ohud, puhkamine. Edu saavutamise tähistamine. Suhted ja enesehinnang;
sotsiaalsed probleemid; kuritöö ja karistus. Heategevus. Kodanikuvabadused, -õigused ja -
kohustused.

2.2.3. Raporti kirjutamine (Valikkursus)

Kirjutamisoskuse hindamine, eneseanalüüs, enesearengu võimalused.

Kindlatel andmetel põhineva kirjutise reeglid, vormistamine.

2.2.3.1. Õpitulemused

Õpilane oskab suuliselt ja kirjalikult kirjeldada graafikuid jmt.

Õpilane oskab selgitada globaliseerumise mõistet, oskab leida seoseid tarbimiskultuuri ja keskkonnaprobleemide vahel.

Õpilane oskab kirjutada raportit etteantud andmete põhjal ja anda argumenteeritud arvamust.

Õpilane oskab teha meeskonnatööd ja seda analüüsida.

Õpilane oskab koostada ja läbi viia intervjuud.

2.2.3.2. Õppesisu

Graafikud, nende kirjeldamine (tõusud, langused, paigalseis). Majandus: globaliseerumine, tarbimisühiskond, tarbimisharjumused, odava tööjõu kasutamine kolmanda maailma riikides, õiglane kaubandus, edulood ärimaailmast, reklaam ja selle mõju inimestele. Kuulsad inimesed, kuulsusega kaasnevad head ja halvad küljed, intervjuu kuulsusega.

2.3. 12. klassis 7.-11. kursus - B2.2 tase

2.3.1. Inimene ja ühiskond (Kohustuslik)

Inimene kui looduse osa:

eluring: sünd, elu ja surm;

tasakaal inimese ja looduse vahel (loodushoidlik eluviis, aukartus looduse ees);

elulaad ehk olemise viis (nt loodushoidlik ja inimsõbralik, tervislik).

Inimene kui indiviid:

inimese loomus ja käitumine, vastuoludesse sattumine;

iga inimese kordumatu eripära, iseloom

väärtushinnangud, vaated elule ja ühiskonnale;

inimsuhted: isiklikud, emotsionaalsed; sotsiaalsed;

erinevad inimesed ja rahvad (keele- ja kultuurierinevused, käitumistavad, kõlblusnormid).

2.3.1.1. Õpitulemused

Õpilane oskab rääkida immigratsiooniprobleemidest, rahvuslikest stereotüüpidest.

Õpilane teeb vahet Briti ja Ameerika inglise keelel.

Õpilane oskab kirjutada vastust töökuulutusele, järgides ametliku kirja kirjutamise nõudeid.

Õpilane mõistab raamatuarvustusi, oskab detailselt tutvustada oma lemmikraamatut.

Õpilane oskab kirjutada ilukirjanduslikku lühilugu.

2.3.1.2. Õppesisu

immigratsioon: Ameerika ajaloo, American Dream, immigrantide edulood; kohanemine eluga uues riigis; rahvuste stereotüübid. Erinevused Briti ja Ameerika inglise keele vahel. Ametlik kiri, vastus töökuulutusele. Kirjandus: raamatuarvustused, kuulsate kirjanike tsitaatide tõlgendamine, luuletuse lugemine, ilukirjandusliku lühiloo kirjutamine.

2.3.2. Inimestevaheline suhtlus, infotehnoloogia (Kohustuslik)

Suhtlusvahendid: loomulik keel ja kehakeel (sõnavalik, žestid, miimika jne);

meedia kui suhtluskanal ja -vahend;

Ühiskond kui eluavalduste kogum:

majanduselu: tõusud ja mõõnad, heaoluühiskond;

sotsiaalsfäär, elatustase, heategevus;

ebaterved eluviisid, kuritegevus.

2.3.2.1. Õpitulemused

Õpilane oskab väljendada oma rahulolematust mitmekülgsete kõnekeelsete fraaside abil.

Õpilane oskab püstitada ja sõnastada hüpoteese.

Õpilane oskab kirjeldada inimese erinevaid eluetappe, nt tüüpilisi probleeme, tegevusi jne.

Õpilane oskab analüüsida oma ajakasutust.

Õpilane oskab kasutada siduvaid sõnu ja –fraase.

2.3.2.2. Õppesisu

Unistused; oletamine, hüpoteeside sõnastamine; minu aeg ja selle kasutamine; rahulolematuse väljendamine; inimese vanus, erinevad vanusegrupid, eneseteostus erinevas eas; elukestev õpe; eluloo kirjeldamine ja kommenteerimine kasutades erinevaid sidesõnu ja –väljendeid.

Rõhuasetuse varieerimine kirjutamisel.

2.3.2.3. Õppetegevused

Õppetegevuste planeerimisel kehtivad samad põhimõtted, mis eelnevate kursuse puhul.

Planeeritavad tegevused on näiteks:

meedia- ja autentsete audiovisuaalsete materjalide kasutamine (YouTube, Ted Talks jne);

iseseisev lugemine ning kuulamine;

tarbekirjade koostamine;

loovtööd;

argumenteerimisoskuse arendamine (arutlus);

rolli- ja suhtlusmängud;

projektitööd (nt tuntud inimese eluloo uurimine, selle kohta PowerPointesitluse koostamine);

info otsimine erinevatest võõrkeelsetest teatmeallikatest (nt sõnaraamatud, internet).

2.3.3. Ametliku kirja kirjutamine (Valikkursus)

Ametliku ja mitteametliku stiili erinevused;

Tarbekirjade koostamine ja redigeerimine

2.3.3.1. Õpitulemused

Õpilane oskab kirjeldada isiklikke kogemusi.

Õpilane oskab kirjutada info küsimise, tööle või kursusele kandideerimise ja kaebkirja.

Õpilane oskab kirjeldada saadud kogemusi ning väljendada selle suhtes oma argumenteeritud arvamust.

2.3.3.2. Õppesisu

Kaudne kõne. Ametliku kirja vormistamise reeglid, tarbekirjade koostamine, argumenteerimisoskuse arendamine, info otsimine erinevatest võõrkeelsetest teatmeallikatest.

Õppetegevused: Õppetegevuste planeerimisel kehtivad samad põhimõtted, mis eelnevatel kursustel.

2.3.4. B2 keeletaseme suuline eneseväljendus (Valikkursus)

2.3.4.1. Õppesisu

Piltide kirjeldamine, võrdlus, sarnasuste ja erinevuste leidmine;

Monoloog, selle ülesehitus;

Keerukama teemakohase sõnavara kasutamine.

2.3.4.2. Õpitulemused

Õpilane kirjeldab 2 pilti ning suudab nende põhjal tuua välja nende sarnasusi ja erinevusi.

Oskab koostada õpitud teemal oma arvamust väljendava arutleva monoloogi, mis kaalub nii poolt- kui vastuargumente.

Õpilane oskab põhjendada ja kaitsta oma seisukohti nii suulises arutluses.

Esitab selgeid üksikasjalikke kirjeldusi käsitletavatel teemadel ning kasutab oma kirjelduses keele kesktasemele vastaval hulgal omadus- ja määrsõnu, muutmaks oma kõne piltlikuks ja kuulajale huvitavaks.

2.3.5. B2 grammatika kordamise kursus (Valikkursus)

2.3.5.1. Õpitulemused

Õpilane tunneb hästi inglise keel grammatika põhivara

oskab kasutada erinevaid grammatikavorme

oskab põhjendada erinevaid grammatikavormide valikuid, tunneb õigekirja.

2.3.5.2. Õppesisu

Õigekirjasüsteemi tajumine; teksti sidusus (*cohesion*);kirjavahemärgid(koolon, semikoolon);

sõnade poolitamine; võrdlus-, otstarbe-, põhjus-, tagajärg-, mööndus- ja määrsõnalisi lauseid alustavad sidesõnad; tingimuslausete kõik tüübid.

Isikuline tegumood (*Past Perfect Continuous, Future Perfect*);umbisikuline tegumood (*Present Continuous, Past Continuous, Present Perfect, Past Perfect, Present Perfect Continuous, Past Perfect Continuous, Future Perfect,Modal verbs*);kausatiiv (*have sth done*);unreal past (*wish, suggest*).

Tegusõna mittepöördelised vormid (oleviku ja mineviku kesksõna);konstruktsioonid infinitiivi ja gerundiumiga; liitsihitis. Kahekordne omastav kääne (*a house of theirs*);ainsuse ja mitmuse erijuhud(*every, none, all ...*);ladina/kreeka laensõnade erandlik mitmus (*abacus, curriculum*);nimisõnalised fraasid; artikli asendajad; artikli kasutamise erijuhud

Sõnajärg mitme täiendsõna puhul (*a big red leather jacket*).

3. VENE KEEL - B1-taseme võõrkeel

Gümnaasiumi vene keele õpetuse eesmärgiks on, et õpilane:

omandab keeleoskuse tasemel, mis võimaldab venekeelses keskkonnas iseseisvalt toimida;
mõistab ja väärtustab oma ning teiste kultuuride sarnasusi ja erinevusi;
suhtleb vene keeles kõnelejatega nende kultuurinorme järgides;
on nõus osalema erinevates rahvusvahelistes projektides ning kasutama vene keelt rahvusvahelises töökeskkonnas;
analüüsib oma teadmisi ja oskusi, tugevusi ja nõrkusi, omandab elukestvaks õppeks motivatsiooni ning vajalikud oskused.

Gümnaasiumiastmes õpitakse vene keelt tasemepõhiselt. B1- keeleoskustasemega võõrkeeleks on keel, mis algab madalamalt keeleoskustasemelt, õpilase eesmärk on jõuda vähemalt B1- keeleoskustasemele B1- keeleoskusega keele puhul on gümnaasiumi lõpetaja rahuldav tulemus B1.1, hea õpitulemusega õpilane on võimeline täitma osaliselt ja väga hea õpitulemusega õpilane kõik B1.2-keeleoskustaseme nõuded.

Õpetuses kasutatakse kommunikatiivse keeleõppe põhimõtteid ning aktiivõppemeetodeid. Rõhk on interaktiivsel õppimisel ja vene keele kasutamisel. Rakendatakse paaris- ja rühmatööd, digitaalseid vahendeid, toetatakse venekeelse suhtlus- ja esinemisoskuse väljakujunemist. Õpilasi ergutatakse kasutama vene keelt ka väljaspool keeletunde.

Keeleteadmised ei ole eesmärk omaette, vaid vahend parema keeleoskuse omandamiseks. Keele struktuuri õpitakse kontekstis. Kultuuriteadlikkuse kujundamisel juhitakse õpilase tähelepanu emakeeles ja vene keeles suhtlemise erinevustele ning neid selgitavatele kultuurinähtustele.

Õpitulemused gümnaasiumi lõpul B1 keeleoskustasemega keel gümnaasiumi lõpetaja:

mõistab kõike olulist endale tuttavalt või huvipakkuvalt teemal;
saab igapäevases suhtluses enamasti hakkama vene keelt kõnelevate inimestega;
kirjeldab kogemusi, sündmusi, unistusi ja eesmärke ning selgitab ja põhjendab lühidalt oma seisukohti ja plaane;
koostab lihtsa teksti tuttavalt teemal;

arvestab suheldes õpitava keele maa kultuurinorme;

tunneb huvi vene keelt kõnelevate maade kultuurielu vastu, loeb venekeelset kirjandust, vaatab filme ja telesaateid ning kuulab raadiosaateid;

kasutab venekeelseid teatmeallikaid (nt tõlkesõnaraamatut, internetti), et otsida vajalikku infot ka teistes valdkondades;

seab eesmärged ja hindab oma saavutuste taset ning valib ja vajaduse korral muudab oma õpistrateegiat;

seostab omandatud teadmisi vene keeles teiste valdkondade teadmistega.

3.1. 10. Klass - 1.-2. kursus - saavutab A2.2 taseme

3.1.1. Eesti ja maailm (Kohustuslik)

Eesti riik ja rahvas:

kodanikuks olemine;

geograafiline asend ja kliima;

rahvastik: põhirahvus, muukeelne elanikkond, uusimmigrandid;

mitmekultuuriline ühiskond.

Eesti keel ja võõrkeeled:

võõrkeeled koolis;

kultuuritraditsioonid;

kodukoha lugu, vaba aja tegevused.

Eesti ja teised riigid:

Eesti kui hea naaber;

Eesti koht maailmas: rahvusvaheline koostöö.

10. klassi I kursuse lõpetaja:

saab aru lihtsatest igapäevastest väljenditest ja lühikestest lausetest;

kasutab õpitud väljendeid ja lühilauseid oma vajaduste väljendamiseks ning oma lähiümbruse (pere, kodu, kooli) kirjeldamiseks;

reageerib adekvaatselt väga lihtsatele küsimustele ja korraldustele;

on omandanud esmased teadmised õpitava keele maast ja kultuurist;

suhtub positiivselt võõrkeele õppimisesse;

kasutab esmaseid õpioskusi (kordamist, seostamist) võõrkeele õppimiseks;

oskab õpetaja juhendamisel töötada nii paaris kui ka rühmas.

3.1.2. Kultuur ja looming (Kohustuslik)

3.1.2.1. Õppesisu

Kultuur kui looming:

looming: kirjandus, kunst, helilooming, arhitektuur, käsitöö jne;

olulised asjad elus;

loova mõtte arendamine kogemuse kaudu;

loomeprotsessi soodustavad või takistavad tegurid (nt olme, perekond, ühiskonnakord, raha).

Kultuuritraditsioonid ja tavad:

muinasjutud, vanasõnad ja kõnekäänud kui rahvatarkuse varamu;

erinevate rahvaste kultuuritraditsioonid, väärtused, toit.

3.1.2.2. Õpitulemused

saab aru lihtsatest igapäevastest väljenditest ja lausetest, lühikestest vestlustest ja tekstidest;

saab aru teksti mõttest ja olulisest teabest;

oskab kirjutada õpitud sõnavara piires lühikirjeldusi ja -sõnumeid (nt sõnum sõbrale);

oskab lühidalt kirjeldada oma lähiümbrust ja inimesi, igapäevaseid toiminguid;

tuleb toime väga lihtsates igapäevastes suhtlusolukordades, suudab alustada lühivestlust (nt reageerib küsimustele ja korraldustele);

on omandanud esmased teadmised maa, kus kõneldakse õpitavat keelt, ja oma kodumaa kultuuri sarnasuste ja erinevuste kohta;

rakendab õpetaja juhendamisel varem omandatud õpioskusi ja strateegiaid;

oskab õpetaja abiga õpitavas keeles seada endale õpiesmärke ning hinnata oma oskusi

3.2. 11. klassis 3.-4. kursus - saavutab B1.1. taseme

3.2.1. Inimene ja ühiskond (Kohustuslik)

3.2.1.1. Õppesisu

Inimene kui looduse osa:

eluring: sünd, elu ja surm;

tasakaal inimese ja looduse vahel (loodushoidlik eluviis, aukartus looduse ees)

elulaad ehk olemise viis (nt loodushoidlik ja inimsõbralik, tervislik)

Inimene kui indiviid:

inimese loomus ja käitumine, vastuoludesse sattumine;
iga inimese kordumatu eripära, iseloom;
väärtushinnangud, vaated elule ja ühiskonnale;
inimsuhted: isiklikud, emotsionaalsed, sotsiaalsed;
erinevad inimesed ja rahvad (keele- ja kultuurierinevused, käitumistavad, kõlblusnormid.

3.2.1.2. Õpitulemused

saab õpitud temaatika piires aru lühikestest lausetest ja sageli kasutatavatest väljenditest;
mõistab lühikesi, lihtsaid tekste lugedes vajadust mööda mitu korda;
kirjutab lihtsate fraaside ja lausetega iseendast ja kujutletavatest inimestest ja/või objektidest;
suudab suhelda lihtsas keeles, kui vestluspartner on nõus teda parandama;
mõistab igapäevaseid väljendeid, mis aitavad konkreetseid lihtsaid elulisi asju ajada;
rakendab õpetaja juhendamisel varem omandatud õpioskusi ja -strateegiaid;
töötab õpetaja juhendamisel iseseisvalt, paaris ja rühmas;
seab endale õpiesmärke ning hindab koostöös kaaslaste ja õpetajaga oma saavutusi.

3.2.2. Keskkond ja tehnoloogia (Kohustuslik)**3.2.2.1. Õppesisu****Geograafiline keskkond:**

keskkonnateadlikkus: puutumatu loodus, saasteallikad, kodu mõiste
kliima, selle muutused;

Elukeskkond:

elutingimused erineva kliima ja rahvastusega aladel;
sotsiaalsed hüved: arstiabi, stipendium;
säästlik eluviis, raha;
sotsiaalne miljöö: põhirahvusest koosnev või mitmekeelne ja -kultuuriline ühiskond, virtuaalsed suhted.

Tehnoloogia:

teadus- ja tehnikasaavutused ning nende rakendamine igapäevaelus;
teabekeskkond: infootsing ja -vahetus;
keeletehnoloogilisi rakendusi igapäevaelus: elektroonsed sõnastikud, keeleõppematerjalid;
arvutipõhine keeleõpe, tõlkeabiprogrammid jne;

Küberkuritegevus.

Keeleteadmised: - nimisõna: eessõna + nimisõna käändeline vorm; pärisnimede käänamine - omadussõna : ühildumine nimisõnadega soos, arvus, käändes; võrdlusastmed, omadussõna öeldistäitena. -arvsõnad: arvsõnade käänamine; aasta, kaugus, pindala, järgarvude ühildumine nimisõnadega soos, käändes ja arvus. -tegasõna: sihilised ja sihitud tegasõnad. Liikumisverbid eesliidetega ja ilma. Tegusõnade ajavormid. Töötama kellena? Kus? Tegelema millega? Kellega? Saama kelleks? - asesõna: - lausemoodustus: otsene ja kaudne kõne, - praktiline keel.

3.2.2.2. Õpitulemused

mõistab kuuldust olulist endale tuttavalt või huvipakkuvalt teemal;

loeb ja mõistab lihtsamaid jutustavat laadi tekste;

saab igapäevases suhtluses tuttavalt teemal hakkama õpitavat keelt kõnelevate inimestega;

koostab teksti tuttavalt teemal;

arvestab suheldes õpitava keele maa kultuurinorme;

tunneb huvi õpitavat keelt kõnelevate maade kultuurielu vastu;

kasutab võõrkeelseid teatmeallikaid (nt tõlkesõnaraamatut, internetti);

seab eesmärged ja valib oma õpistrateegiaid;

seostab omandatud teadmisi nii võõrkeelte valdkonnaga kui ka teiste valdkondade teadmistega.

3.3. 12. Klassis 5.-6. kursus - saavutab B1.2 taseme

3.3.1. Haridus ja töö (Kohustuslik)

3.3.1.1. Õppesisu

Pere ja kasvatus:

perekond, iseloom, peresuhted, sugupuu;

kasvatus: viisakusreeglid, erinevad käitumisharjumused erinevates kultuuriruumides.

Haridus:

koolid, koolitused;

kohustuslik kooliharidus, iseõppimine;

koolikeskkond ja -traditsioonid; noorteorganisatsioonid;

edasiõppimisvõimalusi Eestis ja välismaal;

elukestev õpe.

Tööelu:

elukutsevaliku võimalusi ja karjääri planeerimine;
töö otsimine: eluloo (CV) koostamine, tööleping, töövestlus;
sissetulekud ja väljaminekud, hinnad, tööpuudus;
vastutustundlik suhtumine oma töösse; hoolivus enese ja teiste suhtes;
puhkus;
motiveeritud töötaja;
võõrkeelte oskusoma tööga toimetulekuks;

3.3.1.2. Õpitulemused

mõistab kõike olulist endale tuttavale või huvipakkuvale teemal;
saab igapäevases suhtluses enamasti hakkama õpitavat keelt kõnelevate inimestega;
kirjeldab kogemusi, sündmusi, unistusi ja eesmärke ning selgitab ja põhjendab lühidalt oma seisukohti ja plaane;
koostab lihtsa teksti tuttavale teemal;
arvestab suheldes õpitava keele maa kultuurinorme;
tunneb huvi õpitavat keelt kõnelevate maade kultuurielu vastu, loeb võõrkeelset kirjandust, vaatab filme ja telesaateid ning kuulab raadiosaateid;
kasutab võõrkeelseid teatmeallikaid (nt tõlkesõnaraamatut, internetti), et otsida vajalikku infot ka teistes valdkondades;
seab eesmärke ja hindab nende saavutatuse taset ning valib ja vajaduse korral muudab oma õpistrateegiaid;
seostab omandatud teadmisi nii võõrkeelte valdkonna kui ka teiste valdkondade teadmistega.

3.3.2. Väärtused ja kõlblus. Kultuurilugu. (Valikkursus)

Keeleliste osaoskuste hindamine, eneseanalüüs, enesearengu võimalused. Rahvusvaheliste eksamite tutvustus, nendeks ettevalmistus.

3.3.2.1. Õpitulemused

Õpilane:

oskab nimetada Venemaa kuulsaid kirjanikke, kunstnikke ja teadlasi ning neist lühidalt rääkida;
oskab koostada elulookirjelduse kuulsast inimesest erinevate allikate põhjal;

oskab erinevatest tekstidest leida vajalikku informatsiooni ja selle lühidalt kokku võtta;
oskab seatud eesmärkide järgi õpetaja ja kaaslaste abiga hinnata oma tugevaid ja nõrku külgi ja teha plaane edasiseks;

3.3.2.2. Õppesisu

Venemaa, geograafiline asend, loodus, kliima, vaatamisväärsused, poliitiline ülesehitus, keskkonnaprobleemid, tööstus ja majandus, seal elavad inimesed, keelerühmad jne.

Venemaalt pärit kuulsad isikud (kirjanikud, muusikud, töösturid jne.)

Venemaa ja Eesti, sarnasused ja erinevused, omavaheline ajalooline seotus. Eesti panus Euroopas.

Keeleteadmised

Nimisõna: käänete kasutamine, eessõnade kasutamine, küsimuste moodustamine, I ja II käändkond ainsuse ja mitmuse käändelõpud. III käändkond, ainsus ja mitmus. Ees-, isa ja perekonnanimede käänamine, käändumatud nimed.

Omadussõnad: omadussõnade võrdlusastmete moodustamine ja kasutamine. Omadussõnade lühivormide moodustamine ja kasutamine.

Tegusõnad: verbide pööramine ja kasutamine tegusõnalisises liitõeldises Modaalverbide *мочь* , *хотеть* pööramine ja kasutamine. Liikumisverbid ja nende pööramine.

Asesõna: omastavad asesõnad.

Määrsõnad: määrsõnade võrdlusastmete moodustamine ja kasutamine.

Arvsõnad: põhiarvsõnade käänamine. Järgarvsõnade käänamine.

Lause struktuur: lauselaiendid: määrus ja täiend.

3.3.2.3. Õppetegevused

erinevad sõnavara omandamise, kinnistamise ja kordamise harjutused (lünkharjutused, sobitusharjutused, ümbersõnastusharjutused, korrigeerimisharjutused jne.);

dialoogide koostamine ja esitamine, rollimängud;

erinevat liiki tekstide lugemine;

pikema kirjaliku töö ettevalmistamine, vormistamine;

töö võõrkeelsete teatmeteostega;

informatsiooni otsimine internetist;

helisalvestiste kuulamine.

3.3.3. Vene kultuur, muusika ja kunst (Valikkursus)

3.3.3.1. Õppesisu

Kuulsamad kirjanikud, teater, kino, muusikal, ooper, operett, ballett; ajakirjandus, vene kuulsad näitlejad.

3.3.3.2. Õpitulemused

Õpilane:

mõistab kõike olulist endale tuttavalt või huvipakkuvalt teemal;

saab igapäevases suhtluses enamasti hakkama õpitavat keelt kõnelevate inimestega;

kirjeldab kogemusi, sündmusi ja eesmärke ning selgitab ja põhjendab lühidalt oma seisukohti ja plaane;

koostab lihtsa teksti tuttavalt teemal;

õpib tundma ja võrdlema erinevaid kultuuriliike, vestlema oma kultuurilistest huvidest;

saab hakkama teatri-kinokassas piletit ostes ja broneerides;

õpib lugema ja aru saama lihtsamatest kirjanduslikest teostest;

oskab edasi anda oma teatri-ja filmielamusi, rääkida teoste sisust;

kasutab võõrkeelseid teatmeallikaid (nt tõlkesõnaraamatut, internetti), et otsida vajalikku infot ka teistes valdkondades;

seab eesmärke ja hindab nende saavutatuse taset ning valib ja vajaduse korral muudab oma õpistrateegiaid;

seostab omandatud teadmisi nii võõrkeelte valdkonnaga kui ka teiste valdkondade teadmistega (lõimumine).

3.3.4. Vene kirjandus (Valikkursus)

3.3.4.1. Õppesisu

Vene kuulsad kirjanikud: A. Puškin, L. Tolstoi, F. Dostojevski, A. Tšehhov.

Kirjanike elulood, tähtsamad teosed. Adapteeritud tekstide lugemine, arutelu, võrdlus eestikeelse tõlkega.

3.3.4.2. Õpitulemused

Õpilane:

oskab kasutada suhtlemiskeelendeid õige tunderõhuga/intonatsiooniga;

oskab suhelda õpitud temaatika piires, kui vestluspartner räägib normaaltempos, erandkorral öeldut kordab või ümber sõnastab;

oskab küsida ja vastata küsimustele õpitud temaatika piires.

3.3.5. Reis Venemaale (Valikkursus)

3.3.5.1. Õppesisu

Reisidokumentide vormistus reisimiseks Venemaale, viisa taotlus. Vene tähtsamad pühad, nende tähistamine. Reispiletite broneerimine, ostmine. Arvete maksmine hotellis, kohvikus, restoranis. Vene suveniirid. Vene kultuur. Vene usundid. Dialoogid, diskussioonid.

3.3.5.2. Õpitulemused

Õpilane

omab teadmisi Venemaa ajaloost;

saab aru venekeelsetest lihtsamatest loengutest;

oskab loetu ja kuuldu põhjal märkmeid teha ja olulist kokku võtta;

oskab leida vajalikku informatsiooni venekeelsetest materjalidest, seda valida ja kasutada, vajadusel kontrollida;

suudab kriitiliselt hinnata erinevate allikate sobivust ülesande täitmiseks;

suudab teha esitlusi vene keeles;

oskab kriitiliselt hinnata nii enese kui ka kaaslaste tööd;

oskab väidelda ja kaitsta oma seisukohti;

saab hakkama keeleliselt kohvikus, restoranis, hotellis, lennu- ja raudteejaamas.

3.4. Õpitulemused gümnaasiumi lõpus

Kuulamisel:

mõistab erinevate kõnelejate olmeteksti;

oskab eristada selgelt väljendatud tooni ja suhtumist, panna tähele rõhuasetusi;

oskab tuletada tundmatute sõnade tähendust konteksti abil temale tuntud elementide kaudu;

teab oma emakeeles enamkasutatavate rahvusvaheliste sõnade tähendusi ning oskab neid teadmisi kasutada võõrkeelset teksti kuulates;

suudab eristada kuuldu detaile ja järjestada sündmusi;

suudab jälgida lühiloengut ning eristada sellest olulist infot.

Rääkimisel:

kasutab vastavale võõrkeelele omast intonatsiooni, rütmi ja rõhku;

oskab vestelda põhitemaatika ulatuses;

tunneb suhtlusetiketti ja oskab seda kasutada;

oskab suhelda võõrkeeles vahetult;

oskab vahetada infot, esitada küsimusi ja väljendada oma mõtteid.

Lugemisel:

suudab lugeda erinevaid tekste;

suudab määratleda teksti peaideed;

oskab leida tekstist vajalikku või huvipakkuvat infot;

oskab teksti mõistmiseks kasutada pealkirju, illustratsioone;

oskab tuletada tundmatute sõnade tähendust konteksti abil temale tuntud elementide kaudu;

teab oma emakeeles kasutatavate rahvusvaheliste sõnade tähendusi ning oskab neid teadmisi

kasutada võõrkeelset teksti lugedes;

oskab leida õpitava võõrkeele vahendusel infot erinevatest allikatest, seda valida ja kasutada;

oskab kasutada erinevaid sõnaraamatuid ja teatmeteoseid.

Kirjutamisel:

oskab kirjutada teateid, ametlikke ja mitteametlikke kirju, avaldusi, e-maile;

oskab loetu ja kuuldu põhjal märkmeid teha, olulist kokku võtta;

oskab täita ankeete ja vastata küsimustikele;

oskab kirjutada kirjeldavaid kirjandeid;

tunneb õigekirja ja lausemärgistusi, vajadusel oskab neid kontrollida teatmeteoste abil;

oskab kirjutada lühikirjandeid ainekava temaatika piires.

4. SAKSA KEEL – B1-taseme võõrkeel

Õppe-eesmärgid

Keeleõpe on pidev protsess, kus edasimineku tagab järjepidevus. Tähtis on toetada õpilaste motivatsiooni, arendada oskusi, kujundada enesekindlust ning saada keelekogemusi ka väljaspool kooli, mis loob eelduse elukestvaks õppeks. Võõrkeelte õppega kujundatakse ainepädevus, mis sisaldab keelepädevust, väärtushinnanguid ja -hoiakuid ning õpioskusi.

Gümnaasiumi lõpuks õpilane:

õpilane omandab keeleoskustaseme, mis võimaldab tal saksakeelses keskkonnas iseseisvalt hakkama saada;

õpilane mõistab ja tolereerib teiste kultuuride omapära ning väärtustab erinevate kultuuride sarnasusi ja erinevusi;

õpilane oskab saksa keelt kõnelejaga suhtlemisel arvestada tema kultuurinormidega;

õpilane on võimeline jätkama õpinguid saksa keeles ja osalema erinevates rahvusvahelistes projektides ning kasutama saksa keelt rahvusvahelises töökeskkonnas;

õpilane oskab analüüsida oma teadmisi ja oskusi ning tugevaid ja nõrku külgi; omandab oskused, mis toetavad elukestvat õpet;

õpilane suudab omandatud saksa keele oskust iseseisvalt edasi arendada.

mõistab kõike olulist endale tuttavalt või huvipakkuvalt teemal;

saab igapäevases suhtluses enamasti hakkama õpitavat keelt kõnelevate inimestega;

kirjeldab kogemusi, sündmusi, unistusi ja eesmärke ning selgitab ja põhjendab lühidalt oma seisukohti ja plaane;

koostab lihtsa teksti tuttavalt teemal;

arvestab suheldes õpitava keele maa kultuurinorme;

tunneb huvi õpitavat keelt kõnelevate maade kultuurielu vastu, loeb võõrkeelset kirjandust, vaatab filme ja telesaateid ning kuulab raadiosaateid;

kasutab võõrkeelseid teatmeallikaid (nt tõlkesõnaraamatut, internetti), et otsida vajalikku infot ka teistes valdkondades;

seab eesmäärke ja hindab nende saavutatuse taset ning valib ja vajaduse korral muudab oma õpistrateegiaid;

seostab omandatud teadmisi nii võõrkeelte valdkonna kui ka teiste valdkondade teadmistega.

Keeleoskuse tase gümnaasiumi lõpus

	Kuulamine	Lugemine	Rääkimine	Kirjutamine
Rahuldav õpitulemus	B1.1	B1.1	B1.1	B1.1
Hea ja väga hea õpitulemus	B1.2	B1.2	B1.2	B1.2

Õppetegevused

Õppimine toimub paaristööna, rühmatööna ja iseseisvalt. Õpetamisel kasutatakse võimalikult palju erinevaid aktiivõppemeetodeid. Võimalusel kasutatakse IKT-vahendeid ja kodunduse klassi ning ümbritsevat keskkonda. Kultuuri, eluolu ja ajaloo tutvustamiseks kasutatakse ka saksakeelseid filme. Õpilasel oodatakse iseseisvat lugemist ja kuulamist ning erinevate ülesannete täitmist (nt märkmete tegemine, refereerimine, ettekanne). Harjutatakse tarbekirjade koostamist (nt elulookirjeldus, avaldus, motivatsioonikiri, seletuskiri, lugejakiri), loovtööde tegemist (nt kokkuvõte, luuletus, tõlge, blogi). Palju kasutatakse teemade käsitlemisel arutelusid ja argumenteerimist, rolli- ja suhtlusmänge. Info otsimiseks suunatakse kasutama võõrkeelseid allikaid (nt seletav sõnaraamat, internet). Olenevalt teemadest ja ajalistest ressurssidest tehakse lühifilme, videosid jm projekte.

Hindamine

Õpitulemusi hinnates lähtutakse gümnaasiumi riikliku õppekava üldosa ning teiste hindamist reguleerivate õigusaktide käsitlest. Hindamine toimub nii hindeliselt kui ka suuliste hinnangute kaudu. Kursuse õpitulemuste põhjal hinnatakse kõiki osaoskusi kas eraldi või lõimitult, andes õpilasele adekvaatset tagasisidet. Ülesande eesmärgist lähtudes hinnatakse kas ühte kindlat või mitut keeleoskuse aspekti (nt sisu, ülesehitust, sõnavara, kõne ladusust, grammatika õigsust). Õpetaja ning kaasõpilased annavad tagasisidet õpilase tugevate külgede ja vajakajäämistele kohta ning teevad ettepanekuid edaspidiseks õpilase arengut toetavaks tegevuseks (nt vastastikune hindamine). Õpilane märkab oma edusamme ja oskab kasutada saavutatut edasisel õppimisel. Ta seab ise endale õpieesmäärke ning annab oma teadmistele ja oskustele hinnanguid.

Õppematerjaliks on Hueber kirjastuse „Beste Freunde” B1.1 ja B1.2 õpik ja töövihik.

4.1. Kohustuslikud kursused

4.1.1. I kursus „Inimene ja ühiskond”

4.1.1.1. Õppesisu

Tähistamine (ürituste korraldamine, ühiskondlik aktiivsus)

Tarbimine (keskkonna säästmine, tööelu)

Sõprus (suhted, väärtushinnangud)

Saksamaa liidumaad

Keelestruktuurid:

Nimisõna ja artikkel: Käänamine (lisandub Genitiv); Demonstrativartikkel;

Tegusõna: Abitegusõna *werden*; enesekohased tegusõnad; tegusõnade reksioon; *brauchen* + ...+ zu + Infinitiv; (*haben, sein, werden*, modaaltegusõnad); Konjunktiv II: *würde* + Infinitiv (viisaka palve, soovi, ettepaneku väljendamiseks);

Omadussõna: Omadussõna käänamine (Dativ); võrdlusastmed; *wie* ja *als* kasutamine võrdlemisel;

Asesõna: umbmäärane asesõna; eessõna *da(r)*+ essõna;

Arvsõna: *erstens, zweitens* jne.;

Eessõna: Aega ja kohta väljendavad eessõnad, muud tähtsamad eessõnad; Küsisõna *Wo(r)* + eessõna;

Määrsõna: Siduvad määrsõnad;

Sidesõna: kaheosalised rinnastavad sidesõnad; *um zu* + Infinitiv;

Lause: kõrvallaused sidesõnadega;

Sõnatuletus: Enamkasutatavad nimi-, omadus- ja tegusõnade tuletusliited.

4.1.1.2. Õpitulemused

Õpilane

oskab rääkida plaanidest;

kirjeldada olukorda;

teha ettepanekuid, teiste ettepanekute kohta arvamust avaldada;

väljendada ajaliselt sündmuste järjekorda;

väljendada seda, miks midagi tehakse;

küsida arvamust ja enda arvamust väljendada;

oskab nõustuda ja keelduda;

kasutada tingimuslauseid;
teab Saksamaa liidumaade nimetusi ja pealinnu;
kirjutada uudist;
midagi paluda ja teisi teavitada.

4.1.1.3. Läbivad teemad ja lõiming

Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus; väärtused ja kõlblus; keskkond ja jätkusuutlik areng.
Lõiming võimalik majanduse, geograafia, bioloogia, matemaatikaga.

4.1.2. II kursus „Eesti ja maailm”

4.1.2.1. Õppesisu

Suhted (inimsuhted, väärtused, konfliktide lahendamine, inimene ümbritsev keskkond)
Reisimine (vaatamisväärsused, kultuur, teised riigid ja tavad)
Toit (traditsioonid, tervislik eluviis, viisakusreeglid)

Keelestruktuurid:

Nimisõna ja artikkel: Indefinitartikkel; nullartikkel + omadussõna nimetavas ja osastavas käändes;
Tegusõna: Konjunktiv II: *sollen*; Passiv (Präsens, Präteritum); Infinitiv (korralduse/käsu väljendamiseks) partikliga *zu* ja ilma; konjunktiiiv (soovide ja võimalikkuse väljendamiseks, viisakates küsimustes, irreaalsetes tingimus- ja võrdluslausetes, samuti kaudses kõnes ja soovlausetes);
Omadussõna: kasutatavamate omadussõnade rektsioon;
Asesõna: siduv asesõna *der/ das/die (Dativ, Genitiv ja eessõnadega), das, was, wo ...*
Sõnatuletus: konversioon (*gehen - das Gehen*);
Määrsõna: siduvad mäarsõnad;
Sidesõna: alistavad sidesõnad; kaheosalised sidesõnad *zwar..., aber...* jne;
Lause: võrdluslused sidesõnadega; asesõnaliste sihitiste järjekord lauses; Kõrvallused sõnadega *während ja bevor*; kaudne küsimus küsisõnaga ja sidesõnaga *ob*; lausemudelid öeldise pöördelise vormi asukoha järgi; liitlause: rindlause ja rinnastavad sidesõnad *und, sowohl...als auch, entweder...oder, sonst, aber, doch, sondern, dagegen, denn, nämlich, deshalb, deswegen, darum, also, nicht nur...sondern auch, weder...noch*;
Eessõna: aega ja kohta väljendavad eessõnad; *wegen* + Genitiv.
Arvsõna: mõõtühikud

4.1.2.2. Õpitulemused

Õpilane:

oskab anda soovitusi;
nimetada ajalist järjestust;
kirjeldada parasjagu toimuvaid sündmusi;
põhjendada oma arvamust;
enda eelistustest rääkida;
teha kokkuvõtteid ja teha üldistusi;
viia läbi esitlust;
kirjeldada millegi eeliseid ja puudujääke;
kirjutada poolformaalset e-maili;
kasutada viisakusväljendeid;
teab Saksamaa, Austria ja Šveitsi piirkondi.

4.1.2.3. Läbivad teemad ja lõiming

Kultuuriline identiteet; väärtused ja kõlblus; tervis ja ohutus; keskkond ja jätkusuutlik areng.
Lõiming võimalik geograafia, bioloogia, matemaatika, kehalise kasvatusesega.

4.1.3. III kursus „Keskkond ja tehnoloogia“

4.1.3.1. Õppesisu

Meedia (tehnoloogilised vahendid, reklaam)

Keeled (kakskeelsus, keeleõpe)

Sotsiaalsus (indiviidi roll ühiskonnas, kogemused, tulevik)

Saksamaa haridussüsteem

Keelestruktuurid:

Nimisõna ja artikkel: nimisõna soo määramine tähenduse ja vormitunnuste järgi; nimisõna mitmuse moodustamise tüübid, nimisõna käändkonnad;

Omadussõna: omadussõna öeldistäite ja täiendina; võrdlusastmed; *als* ja *wie* kasutamine; käänamine;

Arvsõna: põhi- ja järgarvsõnad;

Asesõna: isikuliste, omastavate, näitavate (*dieser, jener, der*) ja siduvate (*der, die, das*) asesõnade käänamine (Nominativ, Akkusativ, Dativ) ja kasutamine;

Tegusõna: reeglipäraste ja ebareeglipäraste tegusõnade põhivormid;

-enesekohaste tegusõnade pööramine (indikatiivi aktiivi kõigis ajavormides);

-indikatiivi aktiivi ajavormide *Präsens, Präteritum, Perfekt, Plusquamperfekt.*, moodustamine ja kasutamine;

Eessõna: eessõnad daatiivi ja akusatiiviga (an, auf, hinter, in, neben, über, unter, vor, zwischen);

eessõnad daatiiviga (aus, außer, bei, entgegen, gegenüber, mit, nach, seit, von, zu; eessõnad akusatiiviga (bis, durch, für, ohne, um, gegen, wider, entlang); *gegenüber*;

Määrsõna: koha-, ajamäärsõnad; määrsõnade võrdlusastmed;

Sidesõna: rinnastavad sidesõnad ja siduvad määrsõnad; alistavad sidesõnad;

Lause: sidesõnad *obwohl, als, nachdem*;

Sõnatuletus: liitsõnade moodustamine (liitnimisõnad, liittegusõnad, liitomadussõnad); nimisõnade järelliited (-er, -ler, -ner, -ung, -schaft, -heit, -keit); omadussõnade järelliited (-ig, -lich, -(i)sch, -bar, -los, -sam); nimi- ja omadussõnade eesliited.

4.1.3.2. Õpitulemused

Õpilane:

oskab rääkida toimunud sündmustest;

küsida teed ja kirjeldada teed teistele;

sõnastada mõjuvad reklaamlauset;

rääkida enda kogemustest võõrkeelte õppimisega;

pidada läbirääkimisi;

jutustada enda elust;

teha oletusi ja järeldusi;

teab saksa koolisüsteemi ülesehitust;

4.1.3.3. Läbivad teemad ja lõiming

Tehnoloogia ja innovatsioon; teabekeskond; kodanikualgatus ja ettevõtlikkus; elukestev õpe ja karjääri planeerimine; kultuuriline identiteet.

Lõiming võimalik ühiskonnaõpetuse, ajaloo, teiste võõrkeeltega.

4.1.4. IV kursus „Kultuur ja looming”

4.1.4.1. Õppesisu

Elamine (kultuuritavad, elukeskkond, pere ja kasvatus, väärtushinnangud)

Tehnoloogia (tehnikasaavutused, liikuv eluviis, transport)

Lapsepõlv (väärtushinnangud, inimene kui indiviid)

Saksamaa ajalugu

Keelestruktuurid

Nimisõna ja artikkel: umbmäärane ja määrav artikkel, artikli puudumine; artikli kasutamine üldnimedega, ainenimedega, abstraktsete nimisõnadega, geograafiliste ja isikunimedega; artikli kasutamine omadussõna võrdlusastmetega;

Omadussõna: omadussõna substantiveerimine;

Asesõna: umbisikuline asesõna *es* kindlates väljendites; umbmäärased asesõnad (*man, jeder, jemand jne.*);

Tegusõna: -passiiv: Vorgangspassiv, Zustandspassiv (Präsens, Präteritum); isikuline ja umbisikuline passiiv (kahe- ja kolmeliikmeline); *von* ja *durch* kasutamine;

-infinitiivi kasutamine partikliga *zu* ja ilma; tingimuslauseid *wenn* + Konjunktiv II; *sein* + Konjunktiv II;

-Partizip I ja II kasutamine täiendina;

-tegusõnade rektsioon;

Eessõna: eessõnad genitiiviga (*außerhalb, innerhalb, trotz, während, wegen, anstatt*); *zu* + Dativ;

Määrsõna: viisi-, hulga- ja põhjusemärsõnad;

Sidesõna: rinnastavad sidesõnad ja siduvad märsõnad: *sowohl .. als auch, weder...noch, nicht nur...sondern (auch), entweder...oder, zwar...aber, außerdem, sonst, nämlich, darum, also*; alistavad sidesõnad: *nachdem, bevor, ehe, bis, seit/seitdem, während, obwohl, als ob, so dass, soviel, soweit*);

Lause: ajalauseid (Temporalsätze) sõnadega *seit/seitdem*; kaheosalised sidesõnad *entweder...oder*;

Sõnatuletus: tegusõnade lahutamatud eesliited; tegusõnade lahutatavad eesliited; tegusõnade lahutatavad või lahutamatud eesliited (*durch-, über-, um-, unter*).

4.1.4.2. Õpitulemused

Õpilane

oskab rääkida olukorramuutustest;

vestelda konfliktisituatsioonidest;

pakkuda välja alternatiive;

rõhutada millegi tähtsust;

väljendada tingimuslauseid;

koostada teksti kokkuvõtet;
rääkida hobist;
jutustada meenutustest;
sõnastada reegleid;

4.1.4.3. Läbivad teemad ja lõiming

Kultuuriline identiteet; tervis ja ohutus; väärtused ja kõlblus; tehnoloogia ja innovatsioon; keskkond ja jätkusuutlik areng.

Lõiming võimalik ühiskonnaõpetuse, perekonnaõpetuse, kehalise kasvatuse, ajalooa.

4.1.5. V kursus „Haridus ja töö”

4.1.5.1. Õppesisu

Reisimine (elulaad, ilm, riigid)

Elustiil (mood, harjumused, tervis)

Tulevik (töö, unistused, plaanid)

Keelestruktuurid

Nimisõna ja artikkel: artikli puudumine; artikli kasutamine üldnimedega, ainenimedega, abstraktsete nimisõnadega, geograafiliste ja isikunimedega;

Omadussõna: omadussõna öeldistäite ja täiendina;

Arvsõna: põhi- ja järgarvsõnad ja mõõtühikud;

Asesõna: isikuliste, omastavate, näitavate (dieser, jener, der) ja siduvate (der, die, das) asesõnade käänamine (Nominativ, Akkusativ, Dativ) ja kasutamine; umbmäärased asesõnad *man, jeder, jemand, niemand, etwas, nichts, alle(s)*;

Tegusõna: reegliparaste ja ebareegliparaste tegusõnade põhivormid; ajavormide kasutamise kordamine ja kinnistamine; refleksiivsed tegusõnad akusatiiviga; Futur I (*werden*+Infinitiv); *als ob* + Konjunktiv II;

Eessõna: eessõnad daatiivi ja akusatiiviga; eessõnad daatiiviga; eessõnad akusatiiviga; eessõnad genitiiviga (*innerhalb, ausserhalb*);

Määrsõna: koha-, ajamäärsõnad; määrsõnade võrdlusastmed;

Sidesõna: rinnastavad sidesõnad ja siduvad määrsõnad alistavad sidesõnad; rinnastavad sidesõnad ja siduvad määrsõnad; alistavad sidesõnad; *je...desto; ohne dass; ohne... zu*;

Lause: lihtlause; jaatavad, eitavad ja küsilause; lauseliikmed; lausemudelid öeldise pöördelise vormi asukoha järgi; liitlause;

Sõnatuletus: liitsõnade moodustamine; nimisõnade järelliited; omadussõnade järelliited; nimi- ja omadussõnade eesliited; tegusõnade lahutamatud eesliited; lahutatavad eesliited (ak-tiivselt); tegusõnade lahutatavad või lahutamatud eesliited.

4.1.5.2. Õpitulemused

Õpilane

oskab teha ettepanekuid ja neid vaagida;

oskab rääkida ilmast;

teab, mida reisi planeerides arvestada;

väljendab arvamust ja hindab olukorda, välimust viisakalt;

oskab teha järeldusi ja võrrelda;

proovib teha oletusi, ennustusi;

mõtleb enda tuleviku peale;

hindab oma eluviisi adekvaatselt;

teab tervisliku elustiili põhimõtteid.

4.1.5.3. Läbivad teemad ja lõiming

Elukestev õpe ja karjääri planeerimine; keskkond ja jätkusuutlik areng; kultuuriline identiteet; tervis ja ohutus; tehnoloogia ja innovatsioon.

Lõiming võimalik geograafia, teiste võõrkeelte, kehalise kasvatusesega.

4.2. Valikkursused

4.2.1. I valikkursus „Väärtushinnangud”

4.2.1.1. Õppesisu

Ajavormide ja eessõnade kinnistamine. Kõrvallausete moodustamine erinevate sidesõnadega.

Saksa keelt kõnelevate riikide kultuuritavade käsitlemine. Oluline osa on

Saksamaad, Austriat ja Šveitsi tutvustavatel tekstidel. Käitumine ja hinnangute andmine. Arutelud väärtuste teemal, enda avamuse põhjendamine. Ürituste planeerimine.

4.2.1.2. Õpitulemused

Õpilane teab erinevate (eelkõige saksa keelt kõnelevate) riikide traditsioone ja kultuuritavasid. Oskab väljendada tagajärge, edasisi plaane; märgata kultuurilisi erinevusi; väljendada oma tundeid ja mõtteid; põhjendada oma arvamust. Õpilane on julgem näitamaks välja initsiatiivi. Analüüsib, mida tähendab tema jaoks õnn. Õpib väärtustama suhteid.

4.2.2. II valikkursus „Ülevaade grammatikast“

4.2.2.1. Õppesisu

Grammatika kordamine ja kinnistamine. Korratakse ja kinnistakse seni õpitud grammatikat. Harjutuste valikul on silmas peetud eestlaste tüüpilisi raskusi saksa keele grammatika omandamisel.

4.2.2.2. Õpitulemused

Õpilane omandab süsteemse ülevaate seni õpitud saksa keele grammatikast, kinnistab reegleid ning kordab artikleid.

4.2.3. III valikkursus „Kodulugemine ja tõlkimise alused“

4.2.3.1. Õppesisu

Kursuse jooksul loetakse läbi üks ilukirjanduslik teos. Toimub lugemiskontroll, analüüs ja arutelu. Suuline lühikokkuvõtte teosest. Tõlgitakse ja analüüsitakse erinevaid tekste.

4.2.3.2. Õpitulemused

Õpilane mõistab ilukirjanduslikku teksti, õpib mõistma kujundlikku keelt. Harjub kasutama sõnaraamatut arusaamise toetuseks. Oskab tõlkida erinevaid tekste. Praktiseerib lugemise käigus saksakeelset hääldust.

4.2.4. IV valikkursus „Saksa keel filmis“

4.2.4.1. Õppesisu

Kursuse vältel tegeletakse erinevast žanrist filmide ja videotega. Analüüsitakse, tõlgitakse filme ja lahendatakse sisu- ja sõnavarateemalisi ülesandeid. Kursuse lõpus tehakse ise lühivideo, milles õpetatakse vaatajale grammatikat või sõnavara.

4.2.4.2. Õpitulemused

Õpilane mõistab kuulmise järgi saksa keelt, analüüsib filmitegelaste käitumist ja oskab koostada lühikokkuvõtet. Oskab kasutada Windows Movie Makerit enda filmi koostamisel. Oskab edasi anda enda poolt valitud õppesisu video vahendusel. Jälgib diktsiooni, et teha end arusaadavaks.